

Szerk esztőség
és
kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Szentháromság-tér 3.
Hova a lap szellemi
részét illető közleme-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
díjak küldendők.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Egész évre 8.— K
Félévre 4.— K
Negyedévre 2.— K

vidéken:

Egész évre 9.— K
Félévre 4.50 K
Negyedévre 2.50 K

Egyes szám ára
10 fillér.

Felolvas szerkesztő:

BELEZNY LÁSZLÓ.

Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

Szerkesztő és lapfajdos:

DARÁNYI FERENC.

Városok bankja.

írta: dr Almássy László, országgyűlési
képviselő.*)

Minden osztály, testület, vagy közös és kölesönös érdekének megvédelmézésére összalakult csoportosulás iparkodik anyagi érdekének biztos bázisára szert tenni. Nemcsak az üzleti étellel hivatásosan foglalkozók, de a közelet különböző terének munkásai is csoportosulnak pénzügyi érdekeik és igényeiknek megvédelmézésére és kielégítésére.

Alig néhány év előtt alakult meg a tisztviselői bankja s ma már erős, hatalmas intézet, amely alapítóinak, részvényeseinek s a pénzügyi érdekekkel hozzáfűzött tisztviselőknak segítője, védője, oltalmazója.

Alig fejlődött fel az eszme a jegyzők bankjának megalapítására vonatkozólag s ma már együtt van egy erős pénzügyi és közeleti érdekkeltség, amelynek támogatására nemcsak a saját anyagi erejével, de hi-

vatalos állásából folyó, a törvény által nem tiltott és eddig egyéb tereken érvényesített befolyásával siet segítségére majdnem minden egyes tagja a községi jegyzői karnak. Hogy ez milyen óriási erő s közgazdasági szempontból is mit jelent, elég arra reámutatnunk, hogy Magyarország népességének több mint kétharmada a községben helyezkedett el s területének több mint háromnegyed része a községi előjárások hatásköre alá tartozik. Elegg továbbá arra reámutatnunk, hogy a jegyző tanácsadó, hivatalos vezetője, szakértője és segítője a község e lakosainak s a születéstől kezdve a haláláig az ő kezén fordul meg minden hivatalos érintkezés a népeknek és az igazságügyi, belügyi, katonai, közoktatási és belügyi kérdésekben. A nép hivatalból reá van utalva, annak minden ügyében, bajában tanácsos és segítséggel szolgál. Ezek a dolgok jőformán minden vonatkozásukban anyagi és igen sokszor hitelszükségleti igényekkel van összekötve. A jegyzők bankjának tehát a közeleti viszonyok

szempontjából meg van a nagyon erős, széles és biztos bázisa és kellően vezetve, humánus és célirányos közgazdasági eredményekkel fog járni.

Az az erős és széleskörű autonómia, amellyel a városok saját vagyoni ügyeik vezetésében s az azok feletti rendelkezésben bírnak s az a nagy anyagi tőke, amelyek felett részint mint saját vagyonuk, részint mint a kezelések alatt álló alapok felett rendelkeznek s viszat az a sokféle és széleskörű cél, amelyet egy modern kultúráváros meg kell valóditania, óriási tőke és hitelforgalom igénybevételét teszi szükségessé, mindezek a körülmények hatalmas alapot és célt nyújtanak a legteljesebb kezelőfeloaltással a városok bankjának megalapítására.

A pénzügyi kezelés ma a városoknál a legkafőnbőzőbb és igen sok helyen a városra hátrányos. Jőformán minden városnak egy saját vagyonában, jövedelmeiben, a kezelése alatt álló alapokban nagyobb összegű készpénze van, amelyet egyik-másik pénzintézetnél, mint betétet, állandóan

Gödöllő.

Évekkel ezelőtt végre teljesedett régi, gyermekkori vágyam. Eljuthattam Gödöllőre, hogy a gyönyörű királyi parkot kastélyával egyetemben megszemlélhessem.

Gödöllő a fővárostól vasuton mintegy másfél, két óra.

Gyönyörű tavassal reggel volt. A kastély kapuja még zárva. De a park csatlóiban már megkezdődék muzsikájukat az erdő dalos madarai. A levegő balzsamos, üdva. És üde, mint a legmosolygóbb élet.

Végre elég nehezen bejuthattam a kapun. Az udvarra. Onnan az akkor teljesen lakatlan kastély néhány termébe, szobájába. Mert a látogatóktól a kastély nagy része el van zárva.

A portás vőrossárga kavicsos udvaron keresztül jobbra egy lépcsőhöz vezet — az emeleti folyosóra. A király lakosztályába.

És ekkor önkénytelenül felujalt lelkeemben mindaz, amit már előzőleg Gödöllő múltjáról olvastam.

Azon a lépcsőn jutottunk fel, melyen haladt Mária Terézia 1751-ben augusztus 10-én. A nagyszeretemet örvendő nagyaszonny, Magyarország királyja ez időben Grassalkovics Antal gróf vendége volt.

Szerény polgári házból származott ez a főúr. Királyneját, Mária Teréziát nagy pompával fogadta. A kastélyt, mint írják 70 ezer lángral világította ki.

Ez a grófnak, Grassalkovicsnak fiát aztán II. József hercegi rangra emelte. De Gödöllőt teljesen elhanyagolta. Felé se ment. Fia pedig nagy vagyonával együtt elköltözte Gödöllőre is.

Gödöllő továbbá arról is nevezetes, hogy 1805. évben, — mikor Napoleon Bécs ellen vonult — a szent koronát egy éjszakan át itt, e kastélyban őrizték. (Nov. 30-án).

A szabadságharc alatt Windschgrätz herceg Gödöllőn ütötte fel hadsáulását. De az isaszegi csata után Kossuth, Klapka, Görgei itt elűzték Windschgrázt és pár napig ők tartózkodtak a kastélyban. Valóságos hórháza alkották át ezt a kastélyt.

A szabadságharc után Vicsa Károly' aztán Sima György volt ura a kastélynak. Majd 1804-ben egy Magyarországon spekuláló belga bank vette meg.

Mikor a nemzet — 1867-ben — kibékült az uralkodóval, az állam megvette a kastélyt a hozzátartozó uradalommal és újjándékolta főúrnak a koronának . . .

Nemcsak azért, mert a nemzet adta ezt az uradalmat a királyi családnak, de Gödöllő szép fekvésénél, gazdag erdősegeirt is kiváló szerethetben részesült ez a kastély.

Megboldogult Erzsébet királyasszonyunk, Rudolf trónörökös, de maga a király is nagyon megkedvelte Gödöllőt. Gyakran felkeresték, udvari vadászotkat rendeztek az erdősegekben. Ezek az erdők különösen Cserháti délynyugati részén terülnek el.

E tájon bugygyan fel a Rákos-patak forrása.

Szép, kedves regge fűződik e forrás-hoz. 'Iszen nem is lehet, hogy itt legenda,

helyez el s hitélfigyeit, melyek igen nagy mérvűek, kölcsönvétel útján sokszor jelzálogi bekebelezés mellett bonyolítja le.

A tisztviselők a rendezett tanácsú városok 80%-ánál nyugdíjban nem részesülnek s hitélfigyeiket igen sokszor úszósra kölcsönökkel kezések keresése mellett a legnagyobb kellemtelenségek között tudják időg-órátg rendezni anélkül, hogy legtöbb esetben az anyagi romlást képesek volnának elkerülni. Különösen áll ez a kisebb igényű s nagyobb családdal bíró városi tisztviselőkre.

E célok kielégítésének a felelőse, a városoknak amodern igények szerint való berendezkedése (csatornák, világítás, járdák, közutak, iskolák, vízvezeték, színház, középületek, vasutak, stb.), a tisztviselők helyzetének (nyugdíj-intézet létesítése, indokolt hitelszükségleteknek kielégítése) szociális rendezése volna hivatása, célja és feladata a városok bankjainak, amelynek részvényesei legnagyobb részben maguk a városok, igazgató-sága, választmányja és felügyelő-bizottsága a városok vezetője, élnöke pedig a közélet egyik vagy másik kimagasló alakja lenne.

E célok elérése szempontjából kizárandó volna a nagy nyereségekre pusztán üzleti szempontból való rideg nyereszkesedési törekvés, a nagy üzleti költségeknek és nagy fizetéseknek a beállításra s csupán a feltétlenül szükséges üzleti költségekkel való vezetése az intézetnek és lehetőleg önköltségi áron való kiszolgálása a hiteligé-

nyeknek, mert csakis így érhető el azon szociális és nemes cél, amelyet a társaság kell, hogy maga elé tűzzön, mert csakis az esetben lenne méltó alkotóhoz, akiknek pedig célja és törekvése nem lehet más, mint a közérdek előbbvitelére s a közélet szerényebb anyagi javadalmazással bíró munkásainak segítése, istápolása és megélhetésüknek megkönnyítése.

Megegyei és városi ügyek.

Igazoló választmányi ülés. A vármegye igazoló választmánya tegnap t. hó 27-én tartott ülést Szolnokon a megyeház baloldali kistermében Berki János helyettes vármegyei főügyész előktele alatt, melyen az 1911. évre érvényes törvényhatósági bizottsági tagok nevezésként végleges megállapítása során a Jászberényben megválasztott törvényhatósági bizottsági tagok mandátumát egytől egyig mind igazoltatták.

Érdekes határozatok. Szolnok város képviselőtestülete kétrendrűl igen érdekes és lojalis eljárást igazoló intézkedést tett legutóbb tartott közgyűlésében. Az egyik és pedig a városi tisztviselői érdeket istápoló határozata az volt, hogy a városi jegyzők magán munkálatának kártalanítása címén a nyugdíj illetményükbe beutódo 1000—1000 korona évi díjazást szavazott meg oly formán, hogy a magánfelek által jelölték és a jegyzők által kiállított okmányokért járó díjak a városi pénztárba fizetessenek.

A második — a mai drága lakber viszonyokat tekintve emberies és becsületös célu határozat az volt, hogy a közgyűlés a városi tisztviselőik részére a felügyelő-miniszter rendeletével az államszegély felosztására vonatkozó táblázat szerint meg-

állapított lakbérletményt évnegyede járulékból előteképen utalványozza. Ehhez nem kell kommentár, csak végződés arra nézve, hogy a né képviselőtestületnek mért nem csinálhatna meg ezeket ugyanigy akkor, amidőn a régi állandóan folyosított nyomorúságos lakbér illetményeinek csak kétszereséért kaphatnak lakást.

Városi közgyűlés. Jászberény város képviselőtestülete a jövő hó 6-án tartandó rendes közgyűlésében tárgyalni fognak: a kiadott bizottsági javaslata az alkalmi állás szervezése tárgyában; több rendbeli dűllőtt kügazatási ügyek; a buza-piaciéri artezikum feltápményére vonatkozólag Jankovics Gyula fővárosi szobrász-szal megkötött szerződés; a felsőzent györgyi kőút építésének ügye; a III-ik állami elemi iskola építési költségeinek előlegzése tárgyában a vallás és közoktatási-ügyi miniszter rendelete; végül a város területén átvonuló törvényhatósági utak fenntartási költségeivel való hozzájárulást illetleg hozott közigazgatási bizottsági határozat és a porteleki temetőben eszközölt temetkezések és külön sírhek megállapítására alkotott szab. rendelt tervet.

Bérmálás a jászágban.

— A Jász Ujság tudósítái —

Jászfényszaru, május 25
Verő fényes, bár kissé hidev időben a kora reggeli órákban álvó csütörtökön vette kezdetét Jászfényszarun a bérmálás. A templom melletti tér és a templom egész telve volt a bérmálándókkal s a funkcionárius hívőkkel. A bérmálás szabadban való szertartását kissé megzavarta a reggeli órákban hirtelen jött de gyorsan elvonuló eső vihar, mely miat a püspöknek a szufolásig megtelt templomban kellett a bérmálást folytatnia. Számszerint 20 egyházmegyei lelkész segédletével teljes hó órán keresztül tartott a 2600 hívő bérmálása.

Délben 2 ór kor a 40 teretű, valóban lukusai és igen előkező menivel rendezett díszbevetél volt a püspök tiszteletére a plebiánán, melyen részt vettek dr. Horthy Szabolcs vármegyei főispánja, dr. Küry Albert jelenlegi helyettes alispán, dr. Olócsinszky László országgyűlési képviselő, továbbá a kerület és a szomszédos váci egyházmegye vendég papsága s a közeli környék notabiltái.

Az első pohár köszöntött Szremcsényi mondotta az ó kedves, létebbe mélyedő ékesszólásával. A nagy munka után ki van aterálva — utaztat — de újabb erőt gyűjtve e pár pillanatra szívének parancsát követve örömmel emeli poharát első sorban a vármegye jeles kormányzójára a főispánra, másodszor a vármegyeből a más szent ünepség részvételre-istető urakra s végül a gondos házigazdára, kívánván, hogy az ó itt ez időközmossal is lényesen megnyilvánított vallási és hazafias törekvéseit dus síkes koronázza.

A püspök szavait követő éljenek elhangzása után Horthy Szabolcs dr. emelkedett szóra s mondott egy vallásos érülettől áthatott remek tőszott. Örömmel

monda, rege ne született volna a nép ajkán. A rege, a monda a vidék lelke. Költészet. Hát így szép vidéken hogyné teremne a fantázia . . .

Beszéljük el hát röviden a Rákospatak regjét.

. . . Ott, ahol most Kecskés-berek van, egyszer, valamikor nagy, nagy, de még milyen nagy hatalmas kastély állott Tornyai az égnek meredék. És messze vidékre látszottak, ragyogtak. A környék, a kastély ura Ged lovag. Főságos, szefid ember. A nép kedveitűli szerette. De Gednek kérelhetetlen élensége volt Szad lovag. Gonosz, rossz véru ember. Aki elkakarta rabolni Ged lovag tündér menyasszonyát. A tündér menjasszony előre látta a nagy veszedelmét. Az őt fenyegető veszélyt. Hát letérdelt. Liliom kezét össze-tette, tenger, mely szemét erre emelte és úgy kérlette a jó Istent, mentse meg őt a gonosztól. Veddje meg az ő tiszta lelkét, ártatlanságát. Alig-alig mondja el a gyönyörűség tündérgyermek az ő könyör-gését . . . inze egyszerre csak rákká változik. Erős olókkal. Ezekkel az olókkal azonnal a földre furja magát. És elűnik.

De inze, ott, azon a helyen, hol a rák el-tűnik a föld alatt — forrás bugygán föl. A Rákospatak. És a rák többé nem bujt fel — elő a napvilágra. Mert a rege szerint — jobban érzi magát ott a vízben, mint a földön az emberek közt.

Királyunk ó felsége is tudja a Rákosperegjét. És nem egyszer reggeli el — környezetének.

Hét tavasz mult el, hétszer nyitottak májusnak szép virágát — hogy újra megállapogta a magyar király azt a szép kastélyt, melyhez 44 hosszú esztendőnek igazán kedves és szomorú, tehát az ceteinek emlékeit fűződoek.

Az idei májusban ott fűdül az agg király. És míg jól, frissen, úden, fiatalosan érzi magát ő felsége.

Virradtukor kél a király itt is. Négy órákor. A gyönyörü parkban élvezi a reggelnek báizamos levegőjét. És dolgozik órákon át, talán jobban, talán nagyobb kedvvel, mint sok-sok excentricus és mel-lősidóság nagyságos nagyság. Aztán kirándul a közeli helyiségekig a szép ország-utakon.

Ilyen a stépp, a munkás élet, a harmónikus élet az ember életében: még ha valaki király is. **Mester**

jött e helyre kezdte beszédét — hová a község érdemes plebánusa meghívta. Lehetetlen volt — ugymond — ellent állania azon egyházi férfiú kérdésnek, aki részére állása elfoglalása előtt már biztatást előlegezte. Mindig örömmel konstatálja, hogy e községben s általában a hitbuzgó jászvidéken nem kell tartani attól hogy a mai modern istentelen Isten, hazút és mindent tagadó elemek tért foglalhassanak. Végül utalva a szeretett püspököt földolatlan fogadó jászvidék szép történelmi tradícióira, élette a püspököt.

Kellemes és jó hatást kelto főispán pohárköszöntő után dr. Okolicsányi orsz. képviselő útetete a vármegye derék főispánát aki most is jó úrokat vezetget mel, melyekkel a krisztusi szeretet zenéjét teszi hangzatosabb az általa vezérelt vármegye területén.

A sikerült ünnepi lakoma késő délutáni órákban ért véget.

Felsőszentgyörgy május 26.

A Felsőszentgyörgyön tartott második napi bérmlás méltó folytatása volt a jász nép egyöntetű meleg és közvetlen ünneplésének.

Szmercsányi püspököt Rüdarscik kanonok kíséretében, hosszú kocsiorsó által követve Goszthonyi Aladár kerekdvari földbírtokos remek szürke négyese hozta el Jászfényszaruról. Felsőszentgyörgy közönségének küldöttsége a határnál vette át a jászfényszarui kísérettől a szeretettel várt apostoli küldöttet, hol Turjánji községi főbíró üdvözölte meleg szavakkal.

A bevonulás itt szintén festői volt. A menetet Felsőszentgyörgy község 26 tagból álló gyönyörű ötözékű bandériuma nyitotta meg. A község szelén a kísérettől volt felállítva a diadal kapu „Isten hozott” felirással, hol a lakosság fegyverrel tömeges és az egyházevődésnek élén Skálthely lövegzők fogadta talpra esett szép beszéddel. Igen jó hatást tett a püspökre, hogy a község bejáratánál az egykori renitenskedő jász nép apraja nagya hódoló tisztelettel s kitörő örömmel járult a fogadás fényéhez.

A menet inen harangok zúgása mellett előbb a plebánára s kevespihenés után a kerületi papság és virgót szoró fehérruhás leányok sorfala között a templomba vonult, melynek bejáratánál a Török Kálmán főesperes oldalán Kovács Mihály plebánost és a népet megszentelte a püspök. Megkapó látvány volt, hogy a vallási költésesség helyesen tudó nép tédre ereszkede fogadta az apostoli küldött ünnepi áldását.

A püspök a templomban rövid mise celebrálása után felöltvén püspöki ornátusát, az itteni viszonyokat bölcsen és éleferékeny hangon jellemveze elragadó szent beszédet tartott. A bérmlás szentésg kioldgatásának csodálatos hatású nyilvánulatlant érintve, utalt az embernek az isteni boldogság folytán adott szabad akaratára, amelylyel a gyarló ember sokszor mindenben inkább az Isten és lelke ellen működik, minthogy sem akaratát megálva neki engedelmesskedjék. Könyekig megható beszédének végén

te, hogy ideis elért szavakban és újszógonban a jó törekvések elleni rombolás munkája, ámdé az Istenség hatalmának csodás akarata érvényesült a megfeszült lelkekben.

A prédikáció után szám szerint 800 bérmlát meg a püspök a templom nyugoti oldalán lért árnyas helyen.

A szertartás végzetével a püspök a parochián az egyházevődésnek és a tanító tisztelet tisztelgését fogadta, majd pedig látogatásokat tett a Goszthonyi kastélyban és a község előkelőbb polgárainál.

A község középületei és magán házaik itt is ékesen voltak díszítve.

Délben 1 órakor 27 terítők díszbevető volt a plebánia a püspök tiszteletére, melyen elsőnek a püspök emelkedett szóra amidőn is meg köszönte a járás és község urainak, mint jó példát adóknak figyelmét, boldogulnak hirdette a község plebánosát, ki ezen a nagyon is exponált helyen igaz lelki pásztornak munkát végzett mert — ugymond — az ő buzgalmának köszönhető, hogy a vihar s két év után a bérmlás szentsége is példás áhítattal mellett kiszoktatott volt.

Utána Goszthonyi Aladár köszönte meg a püspök elismerő szép szavait és kijelentesében oda konkludált, hogy ha előttünk: az intelligens osztály előtt ilyen fényes példa világosodik, mint a püspök ur, akkor az urali osztálynak kötelessége a katolikus hit külső nyilatásával is példát mutatni a népeknek.

A püspök a legjobb bemyasálókall pont négyórakor utazott vissza kíséretével Jászfényszarui szállására, hol is a község határnál felállított diadal kapun „Hű népet vissza vár” felirás fogadta.

Pusztamonostor május 27.

A semmi szépet és ünnepeleset nem kimelő fényszarui püspökáldás, az ünnepi áhítatában példás és gyönyörű rendben lefolyt felsőszentgyörgyi bérmlási napokra az ékes koronát fölletve a kis Pusztamonostor. Reggel 8 óra után néhány perccel ért a fényszarusi szép bandériumtól kísért püspök a monostori lotárkeresztűzhez Huszay Kálmán 4 sárgától röpitett, virágokkal parázal díszített hirtőjén, ahol az összes nemes urak, a patronátus nevében drága-köves festői dísznagyarban Balázsovich Oszkár, az egyházevődésnek élnoke vallásos örömmel, hálás tisztelettel üdvözölte nagy fehérséggel megáldott egyházi és hazafis erényekben egyaránt gazdag magas személyét az illusztris Vendégnek a vallásos hitükre minden időben büszke monostori részéről s biztosítva őt, hogy a pusztamonostori patronátus mindig nemcsak a legnagyobb hódolattal és nagrab-csüléssel de mélyeseg tisztelettel és szive egész melegevel veszi körül a főpásztor küldöttjét, aki kormányzó hivatalában nemcsak feny, dísz árszt ragyogó napként az egyházmegyére, de lepton-nyomon éreteti melegeit, nagy szívének kisugárzó jóságát és áldásait is, — a szeretet érzésével kívánja, hogy az ott töltött néhány óra alatt érezze magát jól s a kis falu legnagyobb örömeire részesítse a híveket első ízben a Szentlélek kegyelmeiben.

Ömeltőssága gyönyörű válaszában kijelentette azon meggyőződését, hogy nemcsak őt, de a nemes patronatus minden egyes tagját elölti az a gondolat, hogy akkor, midőn a magyar faj erősségére, a népielt virágzására, a hit megerősítésére vállalkozik valaki, és az a valaki az egyházmegyében püspöki munkát teljesít, hogy akkor hazafias lelke legkevesb kötelességet, ösefői házaszarmazott hagyományainak legfelkessebb működését hajtja végre, mikor az ünnepi mozgalomnak élere áll és mindenben kitüntetett melegséggel igyekszik az ünnepp lenyét emelni.

A gyönyörű találkozás egymáshoz méltó pillanata után kibontakozott egy mesés, páratlan szépségű menet. Elül eredi, festői csikós csoport 50 tagu bandérium, 9 négyes, 15 úri fogat s mozsárdurrogás között ért Balázsovich Ernő úri kastélya előtti diadaludvarhoz, ahol Balázsovich Margit bőbeszű urleány nyujtott át kedves szavak kíséretében egy hatalmas, remek fehérr csokrot, amit Ömeltőssága ismét a tőle megszóított kedves mozdorban a női hivatásról szóló eszmékben gazdag beszéddel köszönt meg. A páratlan fénygel, nagy úri idéssel s pazar pompával díszített főtűcsán bevonulva, a püspök maga olvasott csendes misét, utána megáldotta a patronátus gyönyörű, drága nehézselyen nemzetisúni zászlaját, melyet maga a püspök fogott fölcsentelt kezébe, ékes színjagát pedig mint zászlónyak Balázsovich Ernőnek és Fáy Györgynek úraszonyok tartották. Az alkalman nagy szerencés találkozás ismét megszólaltatta az ékesítőző főtápot s történelmi reminiszenziákban gazdag ol-társaságában a keresztéről, az önmegtartóadás, az önfeloldozás és krisztusi hit egyetl boldogító nagy értékeiről zengett apoteozist, remekül példázva a többi között a mai sajnálatosan gyakori jellemgyöngeséget, megkapó hasonlatot véve a nádszálról, melynek — mint gyönyörűen mondta — gyökere a mocsárban van, s bár magasra szökken sudara, de a legkisebb zivatar szelerek ismét a mocsárba süllyed. A hazánk Patrónájának képével ékes zászlót, mely az Istenanyáról, az anyák és öntáldozás mintaképeről sagallt neki a magasztos gondolatokat, örömmel adta át a nagyérdemű patronátusnak s a hívekenek.

A példás rendben fölállított hívek közül 511-nek adta föl a fáradatlan püspök a bérmlás szentségét, aztán látogatásokat tett.

Délben 60 terítők díszbevető adott a plebános a püspök tiszteletére, melyen részt vettek: Hority Szabolch dr főispán, Török és Okolicsányi orsz. képviselői, a közbélyei és a közvelidék nemes urai, az elöljáróság és a nagyszámu papság.

Az első pohárköszöntőt az aranyász püspök mondotta. Mithogy Monostoron lenni és másról, mint a közbirtokos kegyuraságról beszélni, ha nem bűnök de ügyetlenégek tartandó, az ország egyik legfényesebb, legteremkenyebb, legdicőségű előjárva felruházott telep intelligenciájáról kezdve szólt, a kulturáról, az igazi kulturának adva meg nesterien talált meghatározást, mondoti hogy elméjének prizmáján áttört órok igazságokat s odakon-

judát, hogy akik megszokták Istent támogatni templomaiban, szolgálataiban, lehetetlen, hogy ezerszer több indító okuk ne legyen arra, hogy jobbak legyenek, mint mások. A kegyurakra, az isteni kultúra előbbivőire őrülj poharárt.

Báldoszev Oszkár közönte meg remek szavakkal a püspöki köszöntést s élette Ömöttóságát.

A püspök ismét felemelkedve a főispánt köszöntötte büszke örömmel s a vármegyéje szerencsés vezetéseire sok kiváló érzéket látván benne, sokáig élteti.

Utána *Horthy* Szabolcs dr főispán élette a püspököt és politikai vonatkozásokkal érintett beszédében melegen méltatta *Samassa* érsek érdemeit, akit egyházmegyéjének boldogítására predesztinált a sors. A főispán szimpátiuss beszédét őrisíri taps és éljen követte.

Asztaltalban után a püspök fényes kíséretével a délután 2 óráig vonalatt utazott el székelyháza. A kíséret a kocsiháználkor kelkesen éljenzte a tisztező püspököt.

A pászka kálváriája

Jászberényi pászka Miskolcon.

Érdekes ügyvel foglalkozott a miskolci városi tanács minapi ülésén. A Jászberényből Miskolcra szállított pászka valóságos bonyodalmas vita elé állította a városi tanácsot. Úgy történt a dolog, hogy a pászkaunk jó híre van a keresztény családok körében is. Ott is tudják, hogy az izmelliták husvéti koválatlan kenyerre különösen izletes a kávéba aprítva és több más étellel is jól használható. A pászkaunk ez a több rendbeli jó tulajdonsága ösztönözte B. L.-né miskolci lakost és néhány szomszédait arra, hogy Jászberényből 90 kilogramm rendeljenek a jóhírű ételből. — A jászberényi pászka szerencsésen megérkezett a miskolci gömöri állomásra. Ezt azonban valamiképp megdudta a miskolci izz. hitközség, melynek a miniszteri rendelet értelmében kizárólagos joga van a pászka helybeli sütésére és árusítására. Feljelentést tett tehát B.-é ellen a hatóságánál, amely az eljárást azonnal megindította. Első sorban kiküldötté közegett a gömöri pályaudvarra és a 90 kgr. jászberényi pászka „letartóztatva”. Egyben dr. Kópcsák Béla rendőrkapitány B.-net és azokat, akik a jászberényi pászka megrendelésében osztályosok voltak, a miniszteri rendeletre való hivatkozással 5 korona pénzbüntetésre ítélte. A jászberényi pászka pedig elkorvázta úgy módon, hogy azt a városházához elvázterezte.

Az árverés szerencsés eredményt végzett, amennyiben az árverező a pászka gyorsan magukhoz váltották. Ilyen állapotban került az ügy felebbezés folytán a városi tanács elé, amely azzal az indoklással, hogy a keresztényeknek nem kell respektálni a hitközség rendelkezését, és onnan rendelhetnek pászka, ahonnan nekik tetszik, másrészt pedig a pászka B.

néhez el sem jutott, az elsőfoku ítéletet megsemmisítette.

A pászkaanyagdalom azonban ezzel még nincs eldöntve, mert az izz. hitközség felebbezés folytán a miniszter fog dönteni abban, hogy mi történjék a 90 kgr. jászberényi pászkaival, ami árverés után jutott a kávék írtékébe és más izletes éledelekké.

H. H.

UJDONSÁGOK.

Báró Bánffy Dezső †.

A város székházán gyászszószó hirdette, hogy Jászberény városának halottja van. Báró Bánffy Dezső, a város dispolgárának gyászhiére az egész ország magy nyelvészével együtt nyilvánítottá benső részvételt Jászberény városra is. A magyar-sz közéletben általánosan elismert államférfi nagyság, az egykori nagy politikai ellenfél rivaldálhoz intézett részvételylatkozók sorában állott és város legilletkezős szószóloja, országgyűlési képviselője. Apponyi Albert gróf, aki közvetve méltán kifejezheti leheteti, mint a megtisztelt díszben polgárfarsa is és sokat szenvedett, nagyjainak érdemelt életben-halálban elismert jász fővárosnak. A város útjelteletjes részvéte kísérje utolsó után!

— **Katonai szemle.** A hét folyamán két magas rangú főiszt tett látogatást a noadvényhelyőrségre. Balázs György altábornagy kerületi parancsnok és Hadffy Imre tábornok a 97-ik honvéd gy. dandár parancsnoka tartották szemlet a helybeli 3. honvéd zászlóalj legénységét felicit. A parancsnok főiszték részt vettek a legénység horvátalmi harciarszai lövészében. A tábornokok — hír szerint — igen meg voltak elégedve a szemle eredményével.

— **Kitüntetett művész. Gerendásy** Giza helybeli cimbalom művész „Lehel eméle” elhív egy jászinduló zenedarabot szerzett katonatzenekarra és zongorára letéve. A fiatal művész ezen kiváló művet jőzsel kik. herceg Ö fennségének ajánlta. Ezen ajánlata most érkezett a Gerendásyhoz a főerőgeri udvarmesterei hivatalból Ö fennség közzétett világa mely szerint a főherceg a jászművész ajánlatát legmagasabb kegyével elfogadta.

— **Érettségi vizsgák.** Mint értesültünk, az irásbeli érettségi vizsgálatok általában jól sikerültek. A szobeli érettségi — mint már közöltük — június 2-án és 3-án lesz. Előzőnap fog *Himpfner* Béla budapesti kir. főgimnázium igazgató, ki évekkel ezelőt a helybeli főgimnáziumnak volt igazgatója.

— **Vasuti közgyűlés.** Jászaládnyon a mult napokban tartott újszász-jászaládnyon a. é. vasuti részv.-társ. közgyűlésén alkották meg az új „Jászaládnyon a. é. vasut-részvénytársaság”-ot, mely állítólag hivatala lesz a jövőre néve a Jászaládnyon érdekelteknek vasuti, illetve közlekedést fejlesztő politikáját nagyobb arányokban előbbre vinni.

— **A tudósító hibája.** A jászaládnyon szarui püspöki bevonulásról szóló referendánkól a rendkívüli gyorsaság folytán az ánnepseg fényeknél emelésén fázódozó névszórából *Fábrý* Ilonka és *Fábrý* Dezső neve tévedésből kihagyott, kik közül az első a csengő selemesaládnyon végzett mu-

vészí himzést, a második pedig az oltiárra helyezett misekönyvtartók remek selemfestést készítette. — Szívesen hozzuk multatásunknál ilyepben helyre.

— **Vértudalok** a természetes **Ferenc József**-keresztív rendszeres használata mellett biztosan és rendkívül enyhé módon gyógyulnak. Mint rendszeres adag elegendő 1/2 oohár reggel éhgyomorra.

Az igazi **Ferenc József**-keresztív kiünlő hatását a legjobban igazolja az egész világ orvosainak és orvostanárainak egybehangozó elismerése. Dr. Ch, Mauriac, és párisi Hospital du Midi orvosa is így nyilatkozott a világhírű hazai gyógyvizről: „A **Ferenc József**-keresztív sokszor rendelem s eddigi tapasztalataim szerint hatása nagyon kedvező, úgy hogy ez a gyógyvíz a hashajtók között a legelőso helyek egyikét foglalja el.”

Bevásárlásnál a fűszerledeleketben mint a gyógytraktában kérjen határozottan „valódi **Ferenc József**” keresztívzet. Ovakodjunk az utinatatóktól!

— **Betörés egy szövetkezetbe.** A mult napokban az alattányi fogyasztási szövetkezetbe éjnek idején betörték s a penztárhókból 56 korona készpénzt ellopatt. A csendőrség által bevezetelt nyomozat szerint a gyant *Marton* Ede báttaszéki illetőségi, a szövetkezetben alkalmazott üzletvezető ellen irányult, aki azonban erősen tagadja a betörés elkövetését. Ugyancsak ezen üzletvezetőnél a hazakutatás alkalmával 500 forint belőldi leveles szaz dohányt találtak; így aztán megint a fiennokokkal is meggyűlt a baja a szerencsétlen kereskedőnek. A betöréses lopási esetet az ügyészséghez jelentették.

— **Véres verekedés** mult tegnapelőtt a peresi tanyák között. *Kilán* Tóth József lanya legényét két társa: *Simon* Pál és *Sápi* Vendel mulatságról hazatérteben a tanyai dűllőuton orvult megátátdták s a nálok levő olmosgyű bojttikkal a szó legelősejebb értelmében levertek. A megfádmott fiatal legény fején és karján igen súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Meglopott munkás.** Dudás János jászaládnyon napjaimos ember l. hó 20-án több munkástársával együtt utazott hazafelé Budapestre. Éjfel fél 11 órakor érkeztek meg a vonaton a vámosgyűrtki állomásra, hol a reggeli 5 órakor jászaládnyonra felinduló vonat beváródno a III. oszt. váróteremben nyugvóra tértek. Reggel, mikor azután tovább akartak utazni, vette észre Dudás, hogy 115 koronát tartalmazó tárcáját a zsebéből hiopotak. Jelenlést tett az esetről s a jászaládnyonra szállási csendőrség nyomában kiderítette, hogy a tolvaj nem volt más, mint egyik munkástársa Balázs István jászaládnyon napjaimos, aki vele együtt utazott.

— **Tánc vizsga.** Tóth Károly jelenleg városunkban működő táncnánor a jövő hét folyamán tartja a helybeli érseki leánynevelő intézetben a táncnánólyam növendékekkel a próbát, megen igen ékes és piasztikus új táncok lesznek bemutatva a közönségnek.

HA OLCSON és jó sikerrel akar hirdetni, forduljon a Jász-Ujsághoz

12-14 éves fiú

Kisujszágot hordani azonnal felvételit jó fizetéssel Pesti Péter könyvnyomdájában.

NYILT-TÉR

MARGIT

GYÖGYFARRÁS BEREGMEGYE

A gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a légzőszervek hurutos bántalmait igen jó hatással meg orvosolja a VÉRZÉSEK este forog fenn. — Megrendelhető: EDESKUTY L.-nál Budapesten és a forrás kezelőségénél Munkácsán.

Vidéki rövid hírek.

— **Bravuros fürdő.** Szolnoki lap-társunk írja, hogy most, kedden két ur a szolnoki tiszparton arra hazárd gondolatra jött, hogy mikor az emberek a hideg miatt felkúrába jártak, ők a szabad Tiszában — dacolva a szarnok májusi természetével — megfürdenek. A gondolatot tett követte, megfürdöttek és azt mondják, hogy meg náthát nem kaptak. Egyéb baj nem történt.

— **Tüzoltómajális.** A Kenderes Önkéntes Tüzoltó-Egységet ádozó-csónor-tökön sikerült majális rendezett délután az erdőben és este az ipartestület helyiségeiben.

— **Hulla a Tiszába.** Napról-napra érkezik tudósítások a Tisza áldozatairól. A múlt napokban a Doba-parti pusztánál egy 35–40 évesnek látszó vereshajú és bajszos munkás ember holttestét fogták ki. Az ismeretlen körözése elrendeltett.

— **Csalás Vágó Pál nevével.** Jászapátin lap-társunk értesítse szerint valami Vágó Bertalan nevű kalandor Szeved városában Vágó Pál jeles festőművésznek nevében pénzeket csalták kiönbektől. Vágó Pál távirati feljelentése lezartoztatták a szelhamost.

— **A jätékos rendörök.** Karcagyon Tóth András rendőrmester trifabóliró rendelt egy korbáccsal Balog Imre rendőrré.

Ez elakarta azután vágni biciklijával a korbáccot, mikoris egyik társa szintén csak jätékból oly szerencsétlenül kapott a késhez, hogy az ütőerét elmettszete. Most szolgálatképtelen.

— **Ez is érettségire való készülődés.** A karcagi főgimnázium érettségiző ifjusága inkorpore arra határozta el magát hogy megszerzik előre a theziseket. E végböl azután, mint a fáma hírlí adja az étejpe alatt behatoltak az igazgatói irodába de észrevették őket s most vizgaltat folyik ellenük arra nézve hogy megéritek-e egészen ? ! . . .

— **Némító vihar.** A múlt napokban óriási vihar volt Mezőtúron. Tudósításunk szerint több helyen betört a villám. A postán szét vágta a telefonkészülöket és az utcai vezetöket is erősen megrongálta. Végre pedig a gabonarakárban két munkást megnémított a villám.

— **Állatzárlat.** Hatvanban a szarvasmarhák között ismét kiütött a száj- és körömfájás járványa. A hatóság elrendelte a zárlatot és így a f. hó 29-iki marhavásár elmarad.

— **Harmadik Patika Hatvanban.** Hatvanban a közkívánalomhoz képest az „Ujhatvan” részen harmadik gyógyszerüzlet fogtak felállítani. Az engedélyezés ügyében már a belügyminiszternél is járnak s legközelebb a közgyűlésben fogják indítványozni az új gyógyszerüzlet felállítását.

— **Sztrájk Gyöngyösön.** Gyöngyös városában — vett értesülésként szeri — e hét elején az ottani épületmunkások be-szüntették a munkát, vagis sztrájkba léptek. A sztrájkok mindaddig nem lépnek munkába, míg a munkaadók a kollektiv szerződést alá nem írják.

Eladó

egy jóminőségű alig használt csizmadina tüzőgép II. kerület, Szarka-utca 21. számú házban.

Udvari sör!

Udvari sör!

Legkitünőbb gyártmány a hazai sörök között. Kapható állandóan, frissen csapoiva a :

Lehel-szállodában.

Udvari sör!

MAGYAR BREVARIUM.

Egyházi szociológusok a Bold. Szent, az apostolok, varrtanak, hivatalos és százek üzenépre és a halottak emlékére.

A szent szociológus az Egyháznak leg-összebb és legfontosabb feladatát, melyet a legutóbbabb szentek szerettek a melyet szemféltető körkötet felülmúlni nem tudott. Tisztelet övazárd óta a szent szociológusban találtak szentjeink legfőbb örömeit és sok szent mondja, hogy a szociológus vég-rezsekor az anygálok is velünk imádkoznak, mivel ez a hal. Egyház hivatalos, költés-imádsága kezűt óta. E létekelmő himnuszok, szent beszédek és értelmezések magyar nyelvem most jelenik meg. "Egyházi szociológus" 5 koronáért A Kereszt" kiadóváltásában Budapest, III. kerület, Nád-utca 1. szám.

Mész

Igen tisztelt börtörmelő urak! Van szerencém becses tudomásokra adni, hogy nálam a legjobb permetezni való meszet lehet kapni felhár és kömenteset a leg-ötösöb árban.

Becsés pártfogásukat kérem tiszteltel!

Donáth József.

Kóczian Kálmán fűszer- és csemegeüzlete Jászberényben, a nagytemplommal szemben. ::

Nyári idény alatt üzletben kaphatók:

vanília, csokoládé és mogyoró - töltelékkel lepénykék, fagyilalt-feltálasznál nélkülözhetetlen.

Több nagyságban

karlszbádi ostyák

melyeknek használatával könnyen a legizletesebb

torták előállíthatók.

Legkedveltebb

gyermek-tápszerek

Nestlé-féle gyermektápiszt, tálpiáka, zabdara,

gyermek-kétszersültek

valamint

karlszbádi kétszersültek.

Állandóan

jégbehűtött, gyári töltésű barna valamint

világos

SÖR

kapható. Minden hétfőn frissen hentesáruk.

Különlegességek:

Kointró francia : egészségi :

likőr, szarvasgomba pástétomokhoz

Kitűnő

baracklekvár (szavatolati tiszta).

A kat. Sajtóegyesület levélzáró-bélyegeinek új sorozata

már megjelent és kapható!
12 különféle kép!
4 színváltozat!

Megrendelhetők: a Kat. Sajtóegyesület központi irodájában:

Budapest, Ferench-tér 7.
V. Jépcso. I. emelet.

1 sor (120 db) ára 2.40 K. 1 db 2 Hfl.

A legkeisebb mennyiség, melyet postán bérmentve köldenek, fél iv (60 db) ára 1.20 K.

Rendeljen belőlük utánnyom és jelezzé, hogy levélzáró-bélyeget kíván!

A pénz előre beküldendő!

Hitel nincs! Hitel nincs!

Vásárolja és terjessze e

bélyegeket!

PÁRTOLJUK

a kat. sajtóegyesületét!

Az egyesület célja a kat. napi sajtót és folyóiratát irodalmi-földtani, versenyképesé tenni és a legszélesebb körben elterjeszteni. E végül szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kat. társadalmat szervezi és egy nagy sajtóalap létesítésére törekszik.

Tagja lehet minden keresztény férfi vagy nő — a rendes tag felvételeként legalább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagdíjat fizet. — A jövővé tagok sorába tartozik aki éventéként legalább 10 koronával járul az egyesület céljaihoz. — Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben 2 éven belül) legalább 200 koronát áldoz a megszervezés célra. — Dísztag címet illeti meg azt, aki legalább 1000 K összeget adományoz az sajtóalap javára.

Központi iroda:

Budapest,

Ferench-tér 7, V. Jépcso. I. em.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a Főútszéliendő megrendelőmet tiszteltlet értesíteni, miszerint üzletemet I. évi május 1-én IV. Ferencz József-rakpartj 9., I. em. helyezem át. Szives tudomásul vételét kérvé

mely tiszteltlet vagyok

Muts János

papj, polgári és egyházi ruhakészítő
Budapest, IV., Ferencz József-rakpartj 10.

Lapelárusítók sürgösen keresetnek

PESTI PÉTER
könyvnyomdájába.

Ujlap

Keresztény napilap.

Hétköznapos szám ára 2 f.

Vasárnapos szám ára 4 f.

Háshoz hordva egy hóra 60 filer.

Szüitök figyelmébe!

Frankfurti tanár: Dr Schöpffer
s kiffinó új gyógyszeré, a

CALCARIN

(NÉMETORSZ.-BAN SAUERKALK)
segít gyermekek fogzásánál, szív-
görsénel, angolkóránál, csontbeteig
ségeknel, sápkóránál. Sanya gyer-
mekek rövid idő a CALCARIN-tól
megerősödnek, gyermekes nők csont-
fogfájdalmát, fogpusztulása azonnal
megszűnik.

Főaktár: Szkoumál Jenő
gyógyszerésznél
UJSZÁSZ.

Rapható minden bélyeggyűjteményben.

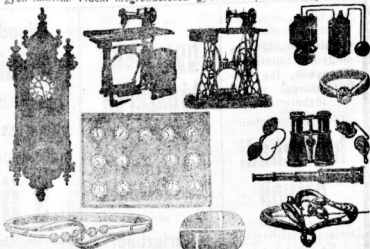
Elsőrendű
könyv-
nyomdai
műintézet

Pesti Péter

Jászberényben.

Elvállal:
mindennemű
e szakmába
vágó munká-
kat, valamint
új ügyvédi
irodák teljes
nyomatvány
berendezé-
sét.

PFAFF“ varrógép villanyerőre!!! Legelősi és legutósiabb a világon. Öránéket 3 illetet fogyasztó óriási munkaképesség mellett. Többet dolgozik, mint 10 mas fajtá varró gép. Bizonyított dolog és ami is, minden fáradság nélkül. — Ajánlja Singer-Central-Bobbins karikahajtású, hatalmas varrógépeit házi és ipari célokra. Nagy rakítást tart arany- és ezüst díszítárgyakból, lyek készítményekből, ékszeré, evőeszközök- és nagyraktára. Servizgatók, gumiarúsz, műszerek, Elvállalja toronyórák felállítását és javítását, falidőrák, ékszeré, minden- nemű tárgyak javítását továbbá álló-, inga-, oméga- és főzőszórák nagy rakára. Európa összes gyáraknak megrendeléseiből nagy rakást tartok, s így a varrógépek legolcsóbban nálam szerezhetők be. — Műhímez és applikáció munkákat ingyen tanítom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Spekonya Lajos

PLATTA ANTAL UTODA
órás, ékszerész és mechanikus
a Jászkerületi Népközség épületében.